

Gymnázium bl. biskupa Gojdiča
Prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry

Pozorne si prečítajte text a riešte úlohy 1-30

Ukážka č. 1: Betty Mac Donaldová: Vajce a ja.

„Betty, však ste si mysleli, že som Birdina sestra, a nie jej matka? Na budúci utorok budem mať šesťdesiatštyri rokov a každý mi háda pod štyridsať. Hi-hi-hi. Každý mi tak háda, bo som taká čulá.“ Potom sa vyšvihla zo stoličky a vyskočila za komárom. S ohlušeným komárom v hrsti dopadla do drepu, chytla sa šikovne za konce nôh, až temer čupela a žmurkla na mňa. Pretože neviem žmurkať a nič iné mi neprišlo na um, ostala som sedieť. Sesternica June, buclatá žena v strednom veku, sa otočila k pani Hicksovej: „Čestné slovo, Birdie, ona je ako malé decko!“ Pani Hicksová odpovedala trochu mrzuto: “Preboha, mamička, sadni si, znervózňujes ma.“ Matka sa konečne usadila na zábradlí verandy, ale **oči jej stále behali**, krútila hlavou a podupkávala nohou a mne sa videlo, že každý pór jej tela je plný nepokoja a že sa pripravuje na ďalší skok.

Sesternica June položila pletenie, ohrnula hornú peru, za ktorou sa ukázalo červené d'asno s riedkymi zubami a pustila sa do zdĺhavého rozprávania nejakej neobyčajne veselej príhody, ktorá sa udiala na schôdzke farmárskeho spolku. Pritom sa tak smiala, že sme jej takmer nerozumeli, a okrem toho- alebo som nepostrehla pointu, alebo, ako som tušila, ten príbeh pointu vôbec nemal, pretože vyznieval asi takto: „a... ha, ha, ha, ha,... hu, hu, hu, ha... hihihhi, hahahaha, úhúhúh... ja som myslela, že umriem... hihihhi... heheheheh. Dost', že ste už prišli... heheheheh... hihihhi... huhuhuhuh.“

Predpokladala som, že sa vrátim za vidna. Našťastie bol spln. Pri mesačnom svetle bolo pomerne vidno. Na vrchole druhého kopca som stretla čierneho medveďa. Prešiel mi cez cestu rovno pred nosom. Po matke a sesternici June sa mi zdal celkom príjemnou zmenou.

1. Ktorý slovný druh prevláda v rozprávaní príbehu sesternice June? (1b)
2. Vo vete „Čestné slovo, Birdie, ona je ako malé decko!“, sa nachádza (1b)
A) Prirovnanie B) metafora C) anafora D) metonymia
3. Určte literárny žáner diela ukážky č. 1(1b)
4. V ktorej možnosti sú správne určené slovné druhy podčiarknutých slov: (1b)
A) číslovka, predložka, príslovka, zámeno
B) sloveso, príslovka, predložka, spojka
C) číslovka, zámeno, sloveso, častica
5. Zvýraznené slovné spojenie je: (1b)

Gymnázium bl. biskupa Gojdiča
Prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry

A) Zvukomaľba B) anafora C) epiteton D) personifikácia

6. Určte, o aký typ súvetia ide vo vete: (1b)

Na budúci utorok budem mať šesťdesiatštyri rokov a každý mi háda pod štyridsať.

7. Vetu „Čestné slovo, Birdie, ona je ako malé decko!“ určte podľa modálnosti (1b)

8. Z ukážky nevyplýva, že: (1b)

A) Betty bola na návšteve B) Betty si prišla ušiť záclony

B) Všetci okrem Betty sa výborne zabávali

9. Kým sesternica June začala rozprávať veselý príbeh, (1b)

A) Tancovala B) chystala sa na odchod C) plietla D) obsluhovala návštevu

10. V druhom odseku vyhládajte slovo so slabikotvornou spoluhláskou a napíšte ho (1b)

Ukážka č. 2: Ľubomír Feldek: Hviezdoslav a medveď

V zvieracej bájke, ktorú tvorím,

vystupuje medveď. A tiež zjav

básnika slovenského, ktorým

bude sám P. O. Hviezdoslav.

Možno môj čin je málo jasný,

no zmysel sa v ňom rysuje.

Hviezdoslav sedí v hore na pni

a nahlas improvizuje:

„Pozdravujem vás, lesy, hory,

z tej duše pozdravujem vás!

Čo mrcha svet v nás skvári, zmorí,

zrak jeho urknul, zmámila

lož, ohlušila presila:

vy k žitiu privediete zas,

Gymnázium bl. biskupa Gojdiča
Prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry

vy vzkriesite, vy zotavíte,
z jatrivých vyliečite rán...“
Vtom zvia, dosiaľ dobre skryté,
rozhrnie krovie dokorán,
zozadu pristúpi a laba
mu s plnou váhou spočinie
na pleci básnika. Ten lapá
po dychu. A vtom nevinne
sa medveď ozve:

„Nebojže sa,
milý P. O. Hviezdoslav!
Nezahynieš tu, v hĺbkach lesa!

Môj obdiv získal si tvoj zjav
I tvoje myšlienky: som hrdý,
že ktosi taký, ako ty,
o lese jednoznačne tvrdí,
že má len kladné hodnoty!
Si pravdivý! Vždy ostaň taký!
Môžeš ísť!“

Medveď labu sňal
z barda. Ten trieli, s piesňou vďaky.
A na pleci- ó, čo to mal?
Suvení, od vladára zverstva!
Jatrivá rana. Celkom čerstvá.

11. Určte rým prvej slohy básne a znázornite jeho schému (2b)

12. Prenášanie ľudských vlastností na zvieratá sa volá a je typické pre(2b)

Gymnázium bl. biskupa Gojdiča
Prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry

13. Najstaršie bájky napísal(1b)
14. Nájdite v poslednej slohe genitívnu metaforu. (1b)
15. Podčiarknutá veta (1b)
A) Básnická otázka B) Básnické zvolanie C) Rozkazovacia veta D) Varovanie
16. Vypíšte z textu slovo so slabikotvornou spoluhláskou (1b)
17. Vypíšte z textu dva básnické prívlastky(2b)
18. “ Nebojže sa, milý P. O. Hviezdoslav“, je (1b)
A) oslovenie B) výzva C) anafora D) rým
19. P.O. Hviezdoslav je autorom balady (1b)
A) Zuzanka Hraškovie B) Zuzana Hrášovie C) Zuzka Malíkovie
20. Doplňte tvrdenie: súčasťou bájky býva.....(1b)

21. Doplňte tabuľku: (4b)

autor	dielo	žáner
Jules Verne		
	Žltá ľalia	
Margita Figuli		

22. Doplňte frazeologizmy: (4b)

Bez práce

Kto chce žať,

Komu sa nelení,

Kto druhému jamu kope

23. Definujte pojmy: (3b)

Idea diela

Rým

Verš

Gymnázium bl. biskupa Gojdiča
Prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry

24. **Dedovi** nepovedali ani jednu zlú správu (1b)

V ktorej z možností je správne určené zvýraznené slovo

- A) Podstatné meno, všeobecné, mužský rod, vzor hrdina
- B) Prídavné meno, privlastňovacie, vzor otcov
- C) Prídavné meno, vzťahové, vzor otcov
- D) Podstatné meno, mužský rod, životné, všeobecné, vzor chlap

25. Neohybné slová, ktoré vyjadrujú osobný postoj hovoriaceho k vete alebo jej časti sa nazývajú: (1b)

26. Ktoré výrazy sú spisovné? (1b)

- A) Razítko, u krku, kapesník, ospravedlniť sa
- B) Ospravedlniť sa, pečiatka, pri krku, vreckovka
- C) Omluviť sa, pri krku, pečiatka, ospravedlniť sa
- D) Kapesník, u krku, razítko, omluviť sa

27. V ktorej vete sa nachádza nasledujúce poradie slov? (1b)

Zhodný prívlastok, predmet, nezhodný prívlastok, prísudok, zhodný prívlastok, podmet?

- A) Obrovské listy lekna plávajú po tichej hladine.
- B) Voľný priestor pred kostolom zaplnili nákladné autá.
- C) V krásnej záhrade kaštieľa spieval malý slávik.

28. Pomenujte básnické prostriedky: (3b)

- A) more lásky
- a) slniečko sa usmieva
- b) červený ako ruža

29. Pomenujte slovné druhy: (2b)

- A) Kniha
- B) asi
- C) päťkrát
- D) milo

30. V ktorej možnosti nepatria uvedené slová do radu: (1b)

- A) Poviedka, novela, román
- B) Epika, lyrika, komédia, dráma
- C) Metafora, metonymia, personifikácia, prirovnanie
- D) Rým prerývaný, obkročný, združený, striedavý

Gymnázium bl. biskupa Gojdiča
Prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry

PP slovenský jazyk, 2021, test A

Kľúč správnych odpovedí

	odpovede	body
1.	citoslovce	1
2.	prirovnanie	1
3.	Próza- dievčenský román	1
4.	A	1
5.	D	1
6.	Priadaťovacie súvetie, zlučovacie	1
7.	zvolacia	1
8.	B	1
9.	C	1
10.	zdĺhavo	1
11.	Striedavý, ABAB	2
12.	Personifikácia, bájky	2
13.	Ezop	1
14.	Pieseň vďaky, vladára zverstva	1
15.	B	1
16.	Mrcha, tvrdí	1
17.	Kladné hodnoty, básnik slovenský, jatrivá rana	1
18.	výzva	1
19.	A	1
20.	ponaučenie	1
21.	Dva roky prázdnin- vedecko-fantastický román, Ján Botto- balada, Tri gaštanové kone- novela	3
22.	Nie sú koláče, musí siať, tomu sa zelení, sám do nej spadne	4
23.	Hlavná myšlienka, zvuková zhoda na konci verša, jeden riadok básne	3
24.	D	1
25.	častice	2
26.	B	1
27.	C	1
28.	Metafora, personifikácia, prirovnanie	3
29.	Podst. meno, častica, číslovka, príslovka	2
30.	B	1